

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODASOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3-5 óráig.

Mozgóképek.

Mai „Apró hírünk“ rovatunkban

sok vendéglős és kávék nevével találkozunk olvasóink, akik a népkormány szesz-tilalmát áthágták és ezért a rendőrség büntetését érdemelték ki. Megvalljuk egyenesen és becsületesen, hogy nekünk, akik ujjongva ujjongtunk a győzedelmes forradalom mámorában, fáj, igen fáj, hogy épen a vendéglősök és kávék derék, szorgalmas, becsületes, hazafias tabora nem tudott a legvégsőkig ragaszkodni a népköztársaság szesz-eltilló rendeletéhez, hogy ne akadt volna a rendeletnek egyetlen áthágója se. Tudni kellett minden komoly embernek, hogy ez az intézkedés csak — átmeneti és szükséges. Azonkívül százszor és százszor irtuk már, hogy mért is van többek között az ipariársulat? Azért, hogy ő járjon el a kormánynd, ha egyes rendelkezését az iparosra károsnak és veszedelmesnek tart. Magunk soha se legyünk bírái a magunk ügyének úgy, hogy fitymölünk a rendeletekre. Így elvész az ország s akkor mi is elveszünk. Ki akarja ezt? Bizonyos, hogy egyetlen kávé és vendéglős se. No akkor — vigyázzunk!

A kávéházi alkalmazottak

helyzetük javításáért a kávéipartársulattal alkudoznak. Erről ír a szervezett szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak lapja az országos „Szövetség“. Örömmel kell megállapítanunk, hogy ez a cikkeske olyan nyugodt, objectív hangon ír erről a kérdéstről, amit mi már régen várunk s a magunk részéről régen használunk. Ez a hang illik ohoz a viszonyhoz, amiben a mai termelési rendben van az alkalmazott az ő foglalkoztatójával. Mi mindig elismertük, hogy az alkalmazottak ismerik legjobban a maguk baját, küzdelmét, így természetes, hogy minden ügyükben meg kell őket hallgatni; de viszont ismerjük el azt, hogy a vendéglős, szállós és kávék meg legjobban ismeri a maga bajait, meg kell hát őket is hallgatni rendben és komolyan. Így boldogulhatunk mindketten.

NEMES KÚN.

Hazafias kötelességünkről.

Írta: Kiss István dr.

„Ismerd meg önmagad“ szavak ott ragyogtak egykor Delphiben Apolló Isten világhírű templomának homlokzatára vésvé.

Ugyannyilyen feleletet kapott Lydia dús gazdag királya, Kroezus, amidőn követőket küldött Delphibe Apollóhoz az iránt, hogy mondja meg neki, mit kelljen cselekednie, hogy boldog lehessen. Apolló Isten azt felelte, hogy csak akkor lesz boldog, ha önmagát igazán ismeri.

A régi mithológiából vett eme szavak juthatnak ma eszünkbe, amikor magyar hazánk átalakulását szemléljük, midőn a mai bizonytalan közállapotainkon gondolkodunk.

E szavakat jó lesz megismételni mindazok előtt, akiknek kötelességük, hogy a mai szomorú átalakulásban segítsenek a haza sorsán.

Igen, ismerjük fel hibáinkat, amit eddig elkövettünk. Ismerjük fel, hogy nem dolgoztunk eleget, ismerjük fel, hogy nem támogattuk eléggé az új kormányt.

Ha nem is vonatkoztathatjuk ezt mindenkire, de sajnos, a polgárság és munkásság nagy része a forradalom óta nem dolgozik, hanem tanakodik és várja a fejleményeket.

Pedig ma nem lehet másra gondunk, mint arra, hogy lelkiismeretesen

dolgozzunk, kiki a saját munkakörében, hogy biztosítsuk a normális életet.

Tudja meg minden magyar ember, hogy a haza ma még mindig áldozatot kíván.

A vendéglői és szállodai iparosok ma is teljesítik kötelességüket és csak arra kérjük őket, hogy pontosan tartsák be a szesz-italok kimérését korlátozó, valamint az árakat szabályozó rendeleteket.

Támogassák vendéglőseink és szállodásaink a népkormányt mai küzdelmes munkájában azzal, hogy annak rendeleteit pontosan betartják.

A népkormány megalakulásakor kitűzte a pálmát, amit küzdelmesen ugyan, de el kell érniük.

S e pálma — mint tudjuk — nem egyéb, mint az önálló demokratikus Magyarország megalapozása és felvirágoztatása.

Kövesse minden polgár lelkiismeretének intő szózatát és ha azt követi, akkor már is megtette a legfontosabb lépést, mert magától rájön, hogy édes hazánk csak akkor boldogulhat, ha pontosan teljesíti polgári kötelességeit.

Ne riadjunk vissza semmi áldozattól se, amivel hazánk, a magyar állam boldogulását szolgálhatjuk, hogy elmondhassuk egykor a költővel: „Szent hazánk! Megfizettük mind, mivel csak tartozánk!“

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít **Schwarcz Béla**
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta kávék és vendéglősök részére nagy étkező szalvéták és abroszok.
SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

Munkaadók és segéd munkások.

A f. évi november hó 25-én tartott nagygyűlésünk határozatából kitolyolag a »Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesületé«-vel az alábbi kollektív szerződést kötöttük meg:

Collektív szerződés,

mely alulírottak között egyrészlől a »Budapesti szállodások, vendéglősök és kormárosok ipartársulata«, másrészlől a »Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesülete« tagjaira jogosító és kötelező hatállyal alulírt napon és helyen következésképp kötöttett.

I.

1. A szerződő-lelek kötelezik magukat, hogy a szállodai és éttermi iparüzemben alkalmazott összes személyzet — kivéve igazgató, irodaszemélyzet, üzletvezető, gazdaságifőnök, raktári alkalmazottak — közvetítésére kizárólag az Állami Munkaközvetítő Intézetnek a szerződő felek részére szervezendő osztályát veszik igénybe. A közvetítést eszközöző tisztviselőt, aki csak a »Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesületének« tagja lehet, a szerződő felek közösen delegálják, e tisztviselő működését közös bizottság ellenőrzi, melynek tagjait a szerződő felek egymásközt egyenlő arányban választják. Ideiglenesen — addig is — amíg ez osztály működését megkezdi a kizárólagos közvetítésre a »Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesülete« jogosult.

2. A munkaadók a háborúból visszatért éttermi segédek és éttermi munkásokat minél nagyobb számban munkába helyezik és a munkanélkülieket szerződő felek együttesen segítik.

3. A »Gespann«-rendszerben dolgozó és felszolgáló szállodai és éttermi segéd heti bérére 40 koronában, a kisegítő éttermi segéd, hétköznapi, ugyyszintén ünnepnapjára járuléka 12 koronában állapítatik meg.

4. Ahol a női személyzet végzi tovább is a felszolgálást, ugyanazon bér fizetendő, mint a férfiaknál.

5. A törvényben biztosított szabadnapot a szállodai és éttermi munkások szigorúan betartják, a munkaadók pedig kötelesek erre ügyelni.

6. Szerződőfelek elhatározták a 10% felszolgálati díj rendszeresítését, ezen újítás keresztülvitelével megbízandó bizottság megállapítja a rendszer részleteit, ugyyszintén a hatóság jóváhagyásától a rendszer életbeléptetésének időpontját.

7. A munkaadók elismerik a bizalmiférfi-rendszert. A bizalmiférfi hatásköre kizárólag a munkaviszonyra vonatkozó megállapodás ellenőrzésére terjed ki.

8. Különösen nem jogosult a bizalmiférfi a munkaadótól valakinek alkalmazását vagy elbocsátását követelni, sztrájkot rendezni. Nem jogosult a bizalmiférfi rendelkezni. Amennyiben hatáskörön belül sérelmet tapasztal, egyeztetést kísérel meg, amelynek nem sikerülése esetén

jelentést tehe a békéltető bizottságnak.

9. A munkások szabadon szervezkedhetnek, a szervezkedés azonban nem történhetik az üzleti órák alatt.

10. Vitás kérdésekben a békéltető bizottság dönt.

11. Ezen megállapodás tartama három hónap. Amennyiben ezen idő előtt egyik fél sem terjeszt elő indítványt, a szerződés újabb három hónapra megújítottnak tekintetű.

II.

1. Azonszakácsok, akik a háboru alatt katonai szolgálatra bevonultak, régi állásaikba visszahelyezendők.

Idegen állambeli szakácsok helyére lehetőleg visszatérő katonák helyezendők el.

3. Az összes konyhákban alkalmazott személyzetnek a szabadnap biztosítandó.

4. A munkanélküli szakácsok segélyezésére minden egyes üzletben levő szakácskartárs felvétele napjától állandóan fizetéséből 5%-ot tartozik fizetni.

5. A nemképzett szakácsok mielőbb felcserélendők.

6. A munkaadók a legmesszebbmenő áldozatkészséggel járulnak a munkanélküli szakácsok segélyalapja megteremtéséhez.

7. A minimális bérfizetések a következők:

Konyhafőnök havi fizetése	800 K
» helyettes »	500 K
III. szakács »	350 K

Harc a földért.

— A »Vendéglősök Lapja« tárcája.

Írta: **Szalay Károly.**

I.

A százholdas Mátó Péter a kapumélyhez kámaszkodva nézi az utcát.

A községháza előtt egy csomó pógár a közbirtokossági legelő felosztását tárgyalja. A földéhes husz- és harmincholdasok a parcellázást sürgetik; a százholdasok azonban nem engedik ekevas alá a nagy darab szűzföldet.

A maradiakat Mátó Péter képviseli a faluban és mint megyebizottsági tag, ő a leg-súlyosabb kerékkötője a felosztásnak. Ellenben Fogakis Noé a parcellázó törekvések vezetője. A tíz év óta folyó érdekcsatának ez a két konok ember az intézője.

Mátó Péter gunyosan nézi most is a zsi-bongó földosztókat. Gondolataiból a kormar-ma felől tipegő leányok dalolása ébreszti fel. Voltak vagy huszan. Egymást derékon örlve és hosszú láncot formálva egész szélteben elfoglalták az utcát. Csupa gazdag kiskirályoknak a leányai. A tanýásember leánya és a dohányos gányóhajadonok vasárnap délután dudaszó mellett a tanýán rugják a port; ezeknek kevés keresnivalójuk van a Kajla udvarán, a hol rezesbanda fujja a hopszot.

— Bizonyosan a borospohárba is bele-dugdák a nyelvüket, azért kajdácsolnak a semmirevalók, — véli Mátó Péter — de hol

az én leányom? Nem látom a libaregimentben. Bemegyen a konyhába, ahol a felesége — egy örömtelen, irigy vénasszony — ciberét földögél. A tüzhelyen pár vékony fadarab pislog; a girhes eb pedig a keemncszájhoz hasalva nyeli a pörköldő zsir szagát.

— Hol a Honór? Nem látom a lányok között... Ha már adolt az Isten, adott volna e hegyett az egy lány helyett egy tucat figyereket! — mondja Mátó Péter.

Az asszony fájós szemét marja a füst és az is boszantja, hogy minden esete husz év óta ez a pancs... ez a moslék... Egjen meg a lelke, a ki...! Rá se néz az urára, hanem az ebet rugja tomporon:

— Iszkite! A rossz üssön a bőröd alá! Hát nem itt lóg ü is láb alatt, az átkos dög?! —

— Mondok, hol az a lány? Azért vagy anya, hogy minutára se akaszd le szemedet a lányodról — türelmetlenkedik Mátó gazda. — A többinek már elég volt a hejehujából. Gyönnék haza. A te lányod az utolsó a hazagyövesben?

— Háborog kiéd! Ott van a lány a szürben. Egysz délután a csürben nyajog az utálatos.

— Ott-e? Nocsak megnézem a baját — dörmögi Mátó Péter és kilából a konyhából. Valóban a csürben a leány. A taragószéken gunyaszt. A patyolatkötenye csupa nedves a könyeitől.

A lágyabb érzéseket nem ismerő vénember kissé megrebben; de aztán derűltséget színelve Honór mellé sompolyog. A haját simogatja és gügyögve szól hozzája:

— Hát tigid mi lét, aranyom?

— Ne szekáljon kied idesapám! Ölig nekem a magam baja e nélkül is — nyafogja Honór.

— Én abba vóttam, hogy táncba méggy dilután...

— Bár ne mentem vóna! Bár vakon születtem vóna. Jaj, énnékem! De rám fette a háromságos Atyaisten a balkarját!

— Bártottak? Azt a...! Leeresztem a vérét, aki hozzád mer nyulni. Szétrugom ezt a patkányfészek falut... Ki bántott, he?

— Senki! Csak letiportak...

— Hát mi vótt?

— Annyi, hogy a Makk Ilon egisz délután a Gábor karján hendergett; majd hogy bele nem feküdt a karjába... Méga fejét is ráhajtotta a leginy mellére, a szemeit behunyta, amikor táncoltak.

— És hát?

— És hát ezt nekem, a kincsés Mátó egyetlen lányának csak néztem köllött... Azt hittem, hogy a föld alá silyedek... Mint-ha ott sem vóttam vóna... felém se pillantott az a hires leginy...

— És hát?

— És hát én most a Marosnak megyek... Ha majd fölveti a víz a testemet ott messzi

Gyakornok (kitanult) szakács havi fizetése 200 korona. Ezen árak azon üzletekre értendőek, amelyekben mosást és italt természetben adnak. Ahol nem adnak, ott a bérminimum 100 koronával több. Legalább három napi kíségetésnél a napi 40 korona. Azon üzletekben, melyekben jelenleg szakácsnők működnek és azokat szakácsokkal óhajtják felszerelni, a havi fizetés 550 korona, mosás és ital, vagy pedig 100 koronával több.

8. Azon üzletekben, amelyekben a fizetés a jelenleg megállapított bérminimumnál kevesebb, a fizetések felemelendőek, azonban azon üzleteknél, ahol nagyobbak, le nem szállíthatók.

9. Ezen bérek a nyári üzletekre nem vonatkoznak.

10. Ezen követelésekből kitolyólag senki el nem bocsátható.

11. A bizalmiérői és békeltetőbizottság tekintetében a szerződő felek magukéva teszik a 1., 7., 8., 9. és 10. pontokban foglalt megállapodást. Jelen szerződés tartama egy év.

Pótlások: A szerződés I. rész 1. pontjához: »A munkaközvetítő csakis szervezett munkást közvetíthet kizárólag az ezen szerződésben megállapított bérek és feltételek mellett.«

A szerződés I. rész 3. pontjához: »Ahol jelenleg magasabb munkabérek vannak érvényben, ezek le nem szállíthatók.«

A felmondási idő a szakmában eddig szokásos három nap.

*

Ezen szerződés I. évi december hó 1-én lép életbe.

Palkovics Endre s. k. elnök,
Gundel Károly s. k.
Marencich Ottó s. k.
Frenreisz István s. k.
Keszey Vincze s. k.
Mittrovácz Adolf s. k.
Ladányi Kálmán s. k.
Kugler János s. k.
Theiszler József s. k.
Csáky Sándor s. k.
Szabó József s. k.
Kodra Károly s. k.

Budapesten, 1918. november hó 28-án.

A segédszemélyzet bérminimumának megállapítása folyamatban van és a legközelebbi külön körlevélben fogjuk közölni kartársainkkal az erre vonatkozó adatokat is.

Felhívjuk az igen tisztelt kartárs urat, hogy a fenti megállapodásokat — melyek mindannyiunkra kötelező erővel bírnak — minden részletében szigorúan betartsa.

Ez iparunk belső békéjének fontos érdeke.

Különös súlyt helyezünk a heti szabadnap megtartására és a munkaközvetítő kérdésére.

Kizárólag az Allami Munkaközvetítő Intézetet vegyük igénybe és annak felállításáig — amiről t. Kartárs Urat haladéktalanul értesíteni fogjuk — a »Magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak Országos Egyesülete« helyközvetítő irodájához (Marilla-kávéház) VII., Dohány-utca 36. sz., telefon 89—04. forduljunk személyzetért.

A személyzetnek munkateljesítményhez mért kielégítő és tápláló ellátása is rendkívül fontos, ezért is kívánatos, hogy lehetőleg a déli étkezéshez tészta is adassék, mely

esetben a tészta-jegy leadása a személyzet részéről kötelező.

Felhívjuk t. kartárs Urat, hogy a marhabús árak leszállításának megfelelően vegye étlapárait revisió alá és szállítsa le azokat, mielőtt az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság erre vonatkozólag intézkedne. Muttassuk meg, hogy az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság működésére és szigorára iparunkban nincs szükség.

Kartársi üdvözlettel:

Palkovics Ede s. k. elnök.
F. Kiss Lajos s. k. titkár.

A földbirtok reformja és a szőlők

A »Borászati Lapok« írja:

Birtokreformtól terhes a levegő. Annyi kétségtelen, hogy igen nagyarányú eltolódások várhatók a birtokállományban, csak a mérvét ennek az új földosztásnak még nem tudja senki. Különféle javaslatok láttak napvilágot a lapokban, kezdve a legradikálisabb feldarabolástól, amikor senkinek száz holdjánál több nem maradhat tulajdonában, addig, hogy megmaradnak kisebb számban ezer és kivételesen több ezer holdas birtokok is az intenzivebb gazdálkodás és haladás érdekében, mindenféle terveket olvastunk.

Maradjunk mi azonban a szőlőnek és kuttassuk azt, hogy mily befolyása volna ezen feldarabolásnak egész szőlőgazdaságunkra. Az utolsó két évtized alatt hazánkban sok nagy, sőt igen nagy szőlőt telepítettek. Százholdas szőlő, vagy még helyesebben olyan gazdaság, melyhez száz holdnyi betelepített szőlő tartozik, ha nem is egy tagban vagy egy határban, akárhány van az országban,

a Töröktengeren, vissza se hozasson kied ide, mert még holtom után se kívánok egy faluban lenni Ilonnal... avval a kudással...

A dölyfös pógár már sok- és különféle hatalommal állott szemben. Még az alispán előtt se vette ki szájából a pipát. Most azonban megdöbbsent. A leánya szerelmes! V Fogaskis Noé fiába szerelmes az ő leánya. Ha a Belzebub fattyába habarodik belé, az se lenne hiba; de a Fogaskis Gáborba!

Bement a kisházba és az asszony behozta a ciberét. Lábasostul tette az asztalra.

— Rozáll! — szól eddegelés közben a hiteséhez.

— Ertem.

— Essik a dögába! Az a lány már tekinget! Mondok, má nem csak nézi, de látja is a firfit.

— Apjavére. A vón csuda, ha nem ilyen vónal!

— És... és... éshát azon a rongyos Fogaskis Noé porontján csuszott el a szeme.

— Kied se vót kinyes. Kiednek is egykutyja vót, ha szoknyája vót!... No és aztán füttyül a Noé fia a kied békavérü lyányára, erre a csenevész kenderbabára.

— Füttyül? A Mátó Péter lyányára füttyül valaki?

— Nincs másküpp.

— Megmutatom, hogy nem füttyül! Megveszem neki azt a éhkoppos fattyut. Pénzen veszem meg számára.

— Kiek mindent pénzen vesz, csak az én idvességemet, az én fiatalságomat kapta pottyára — szölt a vén szüle és kiment a szobából. Az ajtót bevágta maga után. Atok; szitok volt ez az ajtócsapódás.

Mátó Péter ellökte magától a lábast és boszusan dümnyögte:

— Essik a dögába!... Essik a dögába!...

II.

Csatakos, hideg ősz lévén, sárban uszik a falu. Az utcákön téglákra fektetett széles, fenyőpallók tetején patkóscsizmájú pógárok kullognak.

Mátó Péter a szövetekezeti boltból épp akkor toppant az utcára, amikor Fogaskis Gábor lóháton ment az Öregutcán. Csipős volt a levegő; mégis csak ingben, pőregatyában ült a pejkón. A derekára csomózott kötőléken öt-hat pejkó kalimpált a csizmaszára mellett. A mákói kalap peremét a szemére gyűrte és valami katonamarsot füttyörészett.

— Százestendős kiscsikó, hová viszed azt a pólgyás huszárt? — kiáltott tréfásan Mátó Péter a legényre.

— A századnál is kaplár Gábor Fogaskis vót a becsületes nevem. Aggy' Isten Péro bátyám! — felelt mosolyogva a legény és alig hitt a füleinek, hogy ezt a nagyralátó alattomos ember megszólítja.

— Aggy' Isten öcsém, ami nincs! Ami van, azt meg vegye el.

— Sok munkát kínál kied az Istennek.

— Bizony. Piz minczen, hát azt adhat. Baj meg van, hát azt elveheti. Há mégy?

— A kovácsig.

— Azt hittem, lyánynizőbe indultál a cifra füttyel.

— Nem ettem meszet! Alig szabadultam től a katonaregula alól és máris asszonykommandóra igazodjak? Előbbször sorra izlelem a lyányok csókját; asszonyt aztán is kapok.

— Vigyázz, nehogy az első lyány nyakadba vesse a pányvát.

— Arról se teheszünk. A méz nemcsak ides, de ragadós is.

— Meg is ragasztottak már valahol?

— Alig! — felelt pirulva a legény és ösztönszerűen arra nézett, amerre a Makk Ilonék laknak.

— Nekem is vóna pár vásott patkóm, aki még érdemes lenne kikalapálni. Ha uggyis a kovácsmühelybe mégy...

— Jöszívvel, Péter bátyám! Elviszem, ha od'uggya.

— Ha szives leszöl, tiam. Allj be az udvarunkra a lóval, addig én is haza botorkálok.

Mikor Gábor bekanyarodott a Mátéék udvarára, Honór a kisházban éppen az ablaknál ült és a varrógépen piszmogott. A lódobogásra fölpillantott és meglátván a legényt, rögtön eltörte a géptüt, a szíjat pedig lerugta a lendítőkerékről. Felugrott a székről, hogy kirohanjon az udvarra és... A konyhában az anyjával találkozott az öregasszony apadt

de vannak 2—3, sőt ötszázholdas telepeink is. bár nem akarjuk elhinni, csakugyan meg akarnák szüntetni a száz holdnál nagyobb birtokokat, ez azt jelentené, hogy ezekből a szőlőkből is a többletet ki lehetne sajátítani.

A szőlő azonban nem alkalmas objektum a parcellázásra. Arról, hogy a földosztásnál egyes emberek csak 10—20 hold szőlőt kapjanak szántóföld nélkül, szó sem lehet, mert abból nem lehet egy családot élelmezni. Tehát a szőlőt el kellene aprózni és mintegy ráadásul adni a többi földhöz, mely az egyes gazdának jut. De az uradalmi szőlők fajtisza táblái közt vannak olyanok, amelyek talán inkább kísérlet céljából települtek, kevés (bár tinom) bort teremtenek, termésük bizonytalan stb. Akárkinek jutna a kiszagdzák özül a szőlőnek ez a része, nem sok öröme teinek benne. Azután ezek a nagyméretű szőlők néha messze fekszenek a falutól, úgy hogy az egyes gazdának jutó 1—2 holdat, mely talán órajársnyira, vagy még messzebb esnek a szántóföldtől, megfelelően kezelni, trágyával el látni stb. vajmi nehéz feladat volna. Azután annak a nagyméretű szőlőgazdaságnak gyár-szerű préháza, százhektós edényei, ezer hektós pincéi vannak, ezek sem fel nem osztoszthatók, sem el nem szállíthatók s emellett egy kiszagdzá igényeinek meg sem felelnek. Tehát az eddigi mintaszerű berendezés, mint felesleges, parlagon heverne, az osztozkodó kiszagdzák pedig, ha eddig szőlővel nem bírtak, kénytelenek volnának magukat a szükséges berendezéssel ellátni, mely azonban aligha felelne meg a modern borkezelés követelményeinek.

A szőlőmivelés és pincészet feltétlenül visz-

szafejlődnék az országban. A sokat hangoztatott »több« és »jobb« termelést kvalitatív és kvantitatív visszaesés váltaná fel. Tönkremenne szép kilátással kecsegtető kivitelünk és elsorvadna borkereskedelmünk. Nem. A szőlőket okvetlenül ki kell venni a földbirtokparcellázásból, éppen úgy, mint a kertészeteket vagy nagy erdőgazdaságokat. Sőt azon kell lenni, hogy az intelligens birtokososztály megmaradt birtokán is minél beltelrejesben gazdálkodjék, zöldséget, gyümölcsöt, szőlőt termeljen.

Apró hírek.

(+) A rendőrség bünteti a szeszitalom megszegőit. A kerületi kapitányságokra tömegesen érkeznek a feljelentések, hogy a vendéglősök és kávéosok nem tartják be a népkormány szesz-kimérési tilalmát. A VII. kerületi kapitányságon a minap a következő vendéglősöket ítélték el, mert a tilalom ellenére szeszest italt mértek ki: Schwartz Lipótné (Baross-utca 119) 50 korona pénzbírság, Vlaszák József (Baross-u. 127) négyrendbeli feljelentés és több ízbeni hasztalan figyelmeztetés után, három napi elzárás és 250 korona pénzbírság, Fehér Frigyes (Mátyás-tér 5) 30 korona, Kazi Sándor (Práter-u. 68.) 200 korona, Molnár Lajos (Conti-u. 42) 100 korona, Orosz Károly (Práter-u. 22) négyrendbeli feljelentés után öt napi elzárás és 80 korona pénzbírság, Wozner György (Népszínház-u. 21) 200 korona, Noll István (Sárkány-u. 12) 100 korona, Pálfi Ödön (Karpfenstein-u. 2.) 200 korona, Stéger Tamás (Kálvária-tér 22) 200 korona, Kolin Mór (Kálvária-u. 24) 50 korona. Megbüntették ezenkívül Tökés Lajos kávést (József-körút 85) 30 koronára és feljelentés érkezett a József-körúti Spolarits-, valamint a Bodó-kávéház ellen, ahol úgy játszották ki a szeszitalmat, hogy

teas csészekben szolgálták fel a pezsgőt. Altalában véve a rendőrség azt tapasztalta, hogy a részeg emberek száma a szesztilalom ellenére semmit sem csökkent. A VIII. kerületi kapitányságon a szesztilalom és a világítási rendelet megszegése, valamint záróratulépés miatt a Báthory-kávéház tulajdonosát, Jakubovits Henriket, tizenöt napi elzárásra és 500 korona pénzbüntetésre, Scheffer Márton (Baross-utca 123) vendéglőst szesztilalom megszegése miatt öt napi elzárásra és 300 koronára, Zsovák Károly (Práter-utca 3) vendéglőst ugyancsak ezért a kihágásért öt napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélték el. A VI. kerületi rendőrkapitányságon dr. Kéri Károly rendőrfogalmazó öt napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte Herškovic Sándor Gyár-utcai vendéglőst a szesztilalom megszegéséért és a záróra tullepéséért. A VI. kerületi kapitányság a minap tárgyalta a Magyar Ház és a Szent István-büffé ügyét, amelyek a tilalom ellenére szeszest italokat mértek ki. Göre József helyett, aki a Polgári Sörfőzdétől a két büffét bérbé vette, üzletvezetője, Haaz Pál vállalta a felelősséget, akit 50 korona pénzbüntetésre ítélték. Ha a helegzet nem javul, a rendőrség kénytelen lesz a tettenért tulajdonosoktól megvonni az italmérési engedélyt.

(-) Elitették a »Télikert« vendéglőst. Dr. Chambré Lajos ügyeletes rendőrtisztviselő följelentette a »Télikert« igazgatóságát, hogy a mulatóban az ételeket állandóan magas áron szolgáltatják ki a vendégeknek, nem azt az árt számítják föl, amit az Arvizsgáló Bizottság a mulató számára megállapított. A sertéskárajt és combot 15 koronájával, a pácolt nyelvet szintén 15 koronájával, a kőritettel pedig 10 koronájával számították föl adagonként. Főúter ásványvizet 2 korona 50 fillérjével szolgálták föl. A menüben nem volt előétel. A felelősséget az árdrágító kihágásokért a mulató vendéglőjének bérletje, Berger Hermann vállalta, akit dr. Koós Géza rendőrtanácsos öt nap elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre ítélt el. A »Télikert« vendéglőse megfellebbezte az ítéletet.

arca és kilobbant szemei kijózanították a pilonatumi örületből. Egy cseréptálban szennyves viz állott az asztalon; rökcapta hát a fátat és a vizet kilettyintette az udvarra.

— Nézd a kergét! Majd a nyakam köré önti a meleg vizet — dohog a legény.

— Az csak neked lett vóna jó; betető-rülközhettél vóna a kötömbbe — nyelvelt a leány. — Vagy tán kivájná a szemeidet az Ilon, ha megtudná, hogy a kötényem érte az orcádat?

— Az Ilonnak is annyi köze a szememhő; mint neked, vagy másnak: semmi!

Ebből annyit értett Honor, hogy Gábor részére Makk Ilon se egyéb, csak egy leány. Tehát nem, vagy legalább még nem az a glóriás leány, akinek ő hitte. Mert az a kisebb baj, hogy őt nem szereti a legény, hisz a nemszeretésből lehet szeretés; az már nagyobb baj volna, ha Gábor Ilont szereti, mert a szeretésből csak kálváriás uton lehet átmenni a nemszeretésbe.

— Megikeztél, tiam? Derik leginyke vagy! Ha az anyyikom féllabu tyukja aranygyűrűt tojik te is kapsz egyet — mondta a vén Mátó, aki jövetelével utját vágta a fiatalok további kötőzködésének.

Gábort az öreg bevezette az istállóba. A legény emredt szájából alig tudott kiszaladni a meglepődés:

— Szíp nyóc csikó... Isten az atyám...

— Mezőhegyesiek, tiam. A legdrágább angol csödör az apjuk telette Mátó Péter.

— Egyik-egyik megéri az ezer koronát.

— Kettőért se adom. Nézd ez a szügy, a lába, a nyaka!... Gróf hintója el valók...

— No csak, csakugyan! Ilyen nyóc csikó!

— A szívem szakad le, ha arra gondolok, hogy meg köll válnom tőlük.

— Senki se kényszeríti.

— Csak az Isten. Öreg csont vagyok...

— Én már kilelé ballagok az iletből... Ha meghalok, itt marad a nyóc csikó is... A tanya is... A vellásszarvu tinók is... Ez az egy lyányom van, minden arra marad... De hát tehirnip, csak fehirnip; ha nincs mellette keménykezü lírki, mindene szitszafad... a föld is, a csikók is, a tinók is... Vót, nincs...

— Ilyen gazdasághó akad lírki. Kap a Honor lírkit, amilyent a szeme, szája kíván.

— Hátha éppen olyat akar, mint amilyen te vagy?

— Olyat meg százat is talál.

— És hátha éppen figed...?

A legény meghökkent. Meglátta a csapóvasat. Hátha csak meg akarja ötöt fogni ez a vén bandita, hogy nevensen rajta és aztán kivesse a szemétre, mint a tejesköcsögbe hulladt egeret? Hohó!... Büszkén vágta fel a fejét és alig tudta a méregetől reszkető ajkain kiereszteni:

— Hol is vannak azok a nyavalyás patkók?

— Amott a szegen, tiam! — felelt a vén Mátó.

A legény lekasztotta a patkókat, felug-

ugott a lovára és a kapunál gnyugosan vetette ugrott a lovára és a kapunál gnyugosan vetette oda:

— Ha eccer az idesszülém santa tyukja leginyt talál tőjni, majd küldök egyet a kiéd — lyányának.

III.

Mátó Péter ismerte a fajtáját: ezt az örökké tamaskodó, szótacsaró, spekuláló és az anggalban is sántát sejtő kapzsi pógárembert.

Cseppet se csudálkozott a legény felrucvanásán; azzal is tisztában volt, hogy ha a lelkére lerajzolódott az a nyoc csikó: nincs hatalom, aki ezt a képet letörölje onnan.

A következő vasárnapon, mise után a legények a templom oldalánál cigarettáztak, amikor a leányok is kezdtek kikászolódni a szentegyházból. Máskor ilyenkor a Makk Ilon mellé szokott szegődni Gábor és el is kísérté hazáig. Most nem kívánta latni őt. hanem a Honorra morrant rá:

— No csak csikas az ember az apád!

— Nem falt fölt? — felelt negédesen a leány.

— Kevés hilla vót, mert ugyancsak harapós szája van.

— Annál edesebb a lyányáé — volt a válasz, aztán egyet perdült a Honor és a harmincharom szoknyája olyan gyűrűket vetett a napsugáron, hogy szinte szikráztak belé a legény pillái.

MI AZ UJSÁG?

Ujból szabad a bor és sör kimerése. A belügyminiszter szombaton kiadott rendelete szerint a vendéglői iparral rendelkező üzletekben ezentul szabad lesz az étkezések ideje alatt déli 12–3-ig és este 7–10-ig, de csakis étkezésekhez, személyenként három deci bort, vagy három deci sört kiszolgáltatni. Pálinkát és egyéb égetett szeszes italokat kimérni ezentul is tilos, csupán teához szabad adagoként egynegyed deciliter rumot kimérni. A rendelet ellen vétők kihágást követnek el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 korona pénzbüntetéssel büntethetők. Ezenfelül kimondja a rendelet, hogy a tilalom áthágótól az iparengedély már az első kihágási esetben elvehető. A belügyminiszter rendelete azonnal életbe lépett.

Halálozás. Deutsch Pál mint férje, Mariska, Erzsike, Annuska, és Palika mint gyermekei, Hauk József mint veje úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy forrón szeretett, felejtethetlen neje, illetve édesanyjuk, anyósa és rokonuk, Deutsch Pálné szül. Schwab Erzsébet folyó hó 27-én reggel 8 órakor, életének 45-ik, boldog házasságának 23-ik évében, rövid szenvedés után Mátyásföldön, Beniczky-utca 9. szám alatt csendesen elhunyt. A megboldogult drága földi maradványai folyó hó 29-én délután 3 órakor fognak Budapesten, a kerepesi-úti temető halottasházában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt lelki ádvéért december hó -án délelőtt 10 órakor fog az erzsébetvárosi plébániatemplomban az egék Urának bemutatni. — Budapest, 1918. november 28-án. Nyugodjék békében!

A szénhiány és a gázfogyasztás. A szénkérdés még mindig az ország legfontosabb problémája. Az ellenkező hírekkel szemben a való-

ság az, hogy mindössze pár vonattal érkezett szén, holott Németországból napi 18 vonatnak, Ausztriából pedig napi 16 vonatnak kellene érkeznie. A nagy szénhiány miatt el kell készülnünk újabb és szigorúbb korlátozásokra a fogyasztás terén. A meglévő gázszénkészletek legfőbbjéből néhány napra elegendők. A közönség azonban ennek ellenére még mindig pazarolja az áramot. Ez a körülmény arra az elhatározásra készítette a hatóságot, hogy ahol nyomára jönnek annak, hogy nem takarékoskodnak eléggé a gázzal, ott kikapcsolják a vezetéket. A helyzet az, hogy ha sürgős segítség nem érkezik, a legtöbb üzemből meg kell állítani a motorokat és csak a legfontosabb életszükségletekről gondoskodó üzemeknek adhatnak áramot.

A kávésegedékek és kávéfőzők segélyalapkezelő bizottsága november hó 12-én tartotta szokott évi segélyt megszavazó ülését. Az alapítólevél feltételei szerint az idén 43 kérvényezőnek nyújtott részben 24 esetben 60 koronát és 19 esetben 40 koronát fejenként. Összesen 2200 koronát szavazott így meg a bizottság. A bizottság egyébként felülvizsgálta az alap kezelését, melyet mindenben rendben talált.

Szabad a sertésbús szállítása. Az ételmezési kormánybiztos a sertésbús és zsirellálás biztosítása érdekében rendeletet adott ki, amelynek értelmében Budapest kivételével bárholonnan és bármely vidékről engedély nélkül lehet sertésbúst és zsirt szállítani.

A decemberi cukorjegyek beváltása. A közételmezési ügyosztály közli: Az egyesített étel-miszterjegy december havi három cukorszelvénye előre és egyszerre váltható be, a szelvények azonban esedékességük idején tul nem válthatók be. Eszerint december 1-től megvásárolható a december 1-től december végéig járó mennyiség 75 deka, december 11-től a hó végéig 50 deka és december 21-től csak a hó végéig esedékes szelvény váltható be 25 deka erejéig.

Szabad a hüvelyesek forgalma. A kormány rendeletet adott ki, amely a bab, borsó, lencse, lóbab és takarmányborsótermést feloldja a zár

alól. E rendelet következtében hüvelyesét saját szükségletére mindenki szabadon vásárolhat.

A hustalan napok felfüggesztése. A hivatalos lap mai száma közli a miniszterelnök rendeletét, mellyel a keddi és pénteki hustilalmat egyelőre felfüggeszti, de felhatalmazza a közéletmezési minisztert, hogy a husfogyasztási tilalmat szükség esetén visszaállíthassa.

A bor.

Pélmónostor. A szüret befejezést nyert, egyes borok immár kitisztultak, borvétel igen lanyha, korcsmárosok vettek bort 500 koronás árban, néhány ezer hektoliter vár vevőre, még itt-ott óbor is kapható most már olcsóbb árban is. — Sepse. A sepei bor megint kiváló minőségű, tavaly is az volt, mert most fejezték be sokan a szüretet. Az ide bor legtebbjének 11–12 Málligant fokozatnak kell lennie, azért akad sok gyöngébb és erősebb is. Borár még nincs, a termelők még a nagy ár mellett tartanak, mindenké a vevőt várja. — Bodolyacsibogát. Minekutána vevő nem mutatkozik, a borárak olyannyira leestek, hogy itt sok helyen 300 koronáért lehetne ma bort venni és pedig igen jó minőségű, 9–10 Málligantig, gyöngébbet még olcsóbban lehetne kapni. — Kiskőszeg. A borvétel nálunk igen pang. A kereskedő nem mozdul, borkészlet több ezer hektó körül, árakat most a kereskedő csinál. — Barcs, Vörösmart és vidéke. A borok lassan tisztulnak, immár lehetne szállítani, tavaly ilyenkor már ment a szállítás, a borteremelő nép még egyre nem akar belenyugodni ebbe a nagy borarésésbe. Vannak még egyesek, kik még a múlt évről beszélnek, vendéglősök 450–600 koronás árban vették és itt-ott kereskedők, de csak kisebb összegben. Oborokat is lehet még kapni. — Csúza. A szüret még a múlt hetén egyeseknél befejezést nyert, a minőség kiváló, de vevő nincsen, borárak még nem alakultak ki. — Villány. Villány a vörös borokkal megint az idén is rekordot arat, a fehér és finom 10–12 Málligantus borár, úgy hiszik, 500 korona lesz, különben ez a jövő titka.

A délutáni táncra puccosan öltözött Honór. Csupa selyem, csupa csike; a nyakán és a fejletlen kis mellén háromsoros füzér ragyogott régi aranypézekkel.

— Most már meglátta őt Gábor. Alkonyig együtt is táncoltak és a leány az ő szilaj kedvében tánc közben — persze csak úgy véletlenül — kendőjével arcon legyintette Makk Ilonát. A legény nem vette észre a megszegyenítő tréfát; az Ilon arcát mégis égette a batiszt érintése. Nyulánk, izmos leány az Ilon; akár a két uja között morzsolhatná széjjel ezt a csenevész Mátó-lányt; de kisujjal se ért hozzája. Kiosont a táncból. Hazament.

Másnap reggel ezt kérde tőle az anyja:
— Mitől vörös a szemed, te lány?
— Tudom is én?! — felelte Ilon.
— Tán rittál az iccaka?
— Minek rittam volna? Nincsen nekem senkim, akit siratnom kéne — szólt duzzogva és ment fejni.

Négy hét múlva uj képe lett Pálfalvának. Mintha kicserélték volna az embereket. A kiscsapat már nem látták a nagycsapatban az ő jogfosztó elnyomóikat. A pógárok ismét együtt ültek téli estéken az olvasókörben és olcsó homoki sillerek mellett beszélgettek. A legelőfelosztás új alakulásokba jutott és persze Mátó Péter irányította a dolgokat.

— Csak nyujtsátok be komámék a meggere a kérvényt, — szólt egyszer Fogas-

kis Noéhoz — majd én aztán kijárom a kijárni valókat. Én már ismerem a megyeházán és eggyébütt a kacskaringós utakat. Egy ellen százat, hogy két év múlva eke hasogatja azt a szip pihent földet; ha én is úgy akarom.

— Értem, komám! Majd a tiannak is megmagyarázom a politikát — dörmögte Noé gazda.

A nyolc csikón vett legény pedig a világgért se táncolt volna ezek után mással, mint a Mátó-leánnyal és csak néha, talán álmában foglalkozott Makk Ilonnal.

A gógós vén Mátó csak mosolygott mindezen. Hm! Még legényt is tud venni a lányának. És szépen, simán, zökkenés nélkül csinálta a dolgot; csak éppen annyi láradságába került a legényvásár, mint ha egy szál masinaért nyult volna a lábujja zsebébe.

A tisztesség okából egyszer-másszor úgy alkony tájban ellátogatott Gábor Mátóékhoz.

A százholdas pógár az asztalhoz könyökölve kölletlenül kanalazta a ciberét és olyan vékony karajt szelt a kenyérből, hogy okulásévegnak is beillett volna. A gyűlölködő vénasszony szó nélkül tötyögött a szobában és csapkodta az ajtókat. A leány pedig a kapapén lustalkodott és vagy a hajával, vagy a ruhafodraival játszott.

— Mintha most a siralomházban lettem volna... Hej, ha azok a csikók nem lennének, alig lépném én át ecker is a küszöbüket!

— sóhajtotta a legény, mikor Mátóéktól haza-haza ballagott.

Az se volt ingyere, hogy Honór mindig úgy hozzája simult, mintha belé akart volna olvadni a testébe. Az eb se sokatérő, ha ha könnyen szegődik, gondolta. Mi más az Ilon! Az csak a kisujját adja, azt is félig... Kár, kár, hogy nem az Ilonék istállójában ficáncolnak azok a tüzvérű csikók.

A léleknek is vannak utvesztői. Gábor és ilyen lelki utvesztőbe tévedt. A szívével az Ilont szerette; az okos eszével Honórhoz ragaszkodott. Azzal tisztában volt, hogy mint leány, a lusta Honór árnyéka se lehet az izmostestű Ilonnak. De ő belőle se hiányzott a kapzsiság. A kincses Mátó-leányt tehát feleségül kell venni; már a legelőfelosztás miatt.

Egy téli délelőtt az Ilonék felé volt dolga. Csak úgy félszemmel sandított a házra. A leány egy szénásszekér tetején állt és vasvillával szénát adogatott tel a hinba az az öcscsének.

— A kiskésit! Olyan csomókat bök vellahegyre, hogy a magamfajta legénynek is elég volna — mohyogta és elsompolygott a ház tájáról.

Este felé fordulván az idő, kifényesítette csizmáit és elindult Mátóékhoz. Nem volt borkedvelő, de most valahogy mégis betévedt a Kajlába. Néhány legényke cigarettázott az egyik asztalvégen és egy-egy deci szilvápálinkát szopogattak; az Ilon öcsce is köztük volt. Gábor is kért egy decit és letelepedett

„TOKAJI BORTERMELŐK TÁRSASÁGA R. T.”

pincészetei Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R. T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

— Mohács. A borok már teljesen leforrtak, nagy az eladókérv, de vevő kevés akadt. Még a hangulat az, hogy ha 2—3 koronával leszálly a borár, honnan fedezze be a termelő a nagy kiadást, 20 koronás napszám és 18 koronás rézgalic mellett. — Bácsalmás. Borvétel itt igen gyengén megy, elővételek történtek nagyobb számban, szüret előtt 500—700 koronás árban, most csak 300—350 koronás a kínálat. — Duna-földvár. Uradalmi tételek 500—600 koronás árban, paraszt bort 400—450 koronás árban lehetne kapni. Vevő a vételtől igen tartózkodik. — Tápó-bicske. A bor az idén igen kiváló, nálunk immár cirka 10.000 hektó must kelt el 3—4—5 koronás árban, készlet van még. — Nagycsanak. A bortermés gyenge, a minőség jó, a borvétel áll. — Pécs és vidéke. A borkínálat immár igen nagy, 300—400 koronás árban, de a borár még nem alakult ki. A kereskedő nagyon óvatos, mert sok drága vételek történtek és a borár oly váratlanul leszállt. Reméljük, hogy hetek múlva teljesen kifog alakulni a helyzet.

Francia és olasz borárak. Svájci lapokból nyert értesítés szerint ugy Olaszországban, mint Franciaországban a béke közeledtére a borárak rendkívül hanyatlottak. Így Apuliában a bor mázsája 150 liráról 105 lirára csökkent, míg a mustot 11 lirért adták szeszfokonként. Franciaországban még tavalyról jelentékeny a borkészletek s az idei szüret is közepesen jól sikerült. A délvideki borárakat még szeptember elején 150—180 frankért jegyezték, jelenleg azonban 120—125 frankért lehet bort kapni.

hozzájuk, aztán kocintani akart velük; de a komák csak immel-ámmal érintették az üvegeket az övéhez. Sőt az egyik fel is kelt és az asztal másik végére húzódott; lassankint a többiek is utána szedelőztek.

— A nyálasok! A fogammal roppantánam össze valamennyit, mint az eb a bolhát — morgott Gábor és még egy decit rendelt.

Egyszerre az egyik kutyulegény Gáborra pillantva, így szól a komákhöz:

— Legények, mesét mondok, mondjak-e. Hun vót, hun nem vót, vót eccer egy híres legény, aki elevenen adta el a testit, lelkit az ördögnek. Ugy ám, eladta: nyóc csikóér adta el a bürít...

Tovább aztán nem mondta a mesét, mert Gábor felugrott és egy pofon durrant el a mesemondó koma képes felén. A többiek persze szétruccantak; de Gábor szívében ott hagyták a tövist.

Míg a Kajlában volt, kevés hó esett. Egy-színű lett minden és ő csak ment, mendegélt ebben a fehérségben. Maga se tudta, hová megy. Untalan a fülét karmolászta a mese, hogy vót eccer egy legény, aki eladta magát...

Egyszer csak azt vette észre, hogy az Ilonék háza előtt áll. És miért ne menne be, ha már itt van? Tudta, hogy a leány a kisházban, az ablak alatt alszik, hát amint egy időben szokta: csendesen zörgött az ablakon.

Néhány perc múlva nyikorgott az ajtó és

A piac.

A főzések és gyümölcs-termények maximális ára december első felében. A Zöldség- és Gyümölcs-forgalmi Intézőbizottság a zöldség-, főzések- és gyümölcs-termények legmagasabb árait december első felére az alábbiakban szabta meg a kiskereskedelemben (az árak kilónként, fillérekben értendők). Kelkáposzta és fodroskel 65, fejeskáposzta 44, vöröskáposzta 66, kalaráb, letisztítva, csak a középső szivlevellel 66, sárgarépa: a) sötétsárga színű fajták (karotta is) levél nélkül 60, b) halvány színű egyéb fajták, levél nélkül 44, petrezselyem: a) levél nélkül 74, b) kevés levéllel (szivlevellel) 1 köteg legalább 25 deka 16, fehér étkezési és saványítani való répafajták (májusi, kerek vagy kerek stb.) 33, céklarépa levél nélkül 54, fehér és fekete retek nagyság szerint 1 darab 6—10, torna súly szerint 114, gumós zeller kevés levéllel 88, laboda és sóska 80, vöröshagyma: a) makói és erfurti fajta 121, b) egyéb fajta 104, dughagyma: elsőrendű (800—1000 darab egy kilóra) 500, másodrendű (400—600 darab egy kilóra) 410, harmadrendű (400 darab egy kilóra) 240, fokhagyma 400, étkezési tök (főző és sütő) 44, alma: a) nemes csemegefajták, hibátlan, válogatott, elsőosztályú nagyságú, kézzel szedett, szakszerűen csomagolt áru 420, b) nemes csemegefajták, egészséges, másodosztályú nagyságú, kézzel szedett, szakszerűen csomagolt áru 320, c) közönséges gazdasági fajták, kézzel szedett, szokványú 180, d) rázott, kevertalma 116, körte: a) nemes csemegefajták, hibátlan válogatott, elsőosztályú nagy-

Ilon kijött a pitvarra. Egyszál szoknyában, mezitláb volt; a vállára pedig vékony kendőt terített. Kibontott szőke haja lágy szeretettel takarta a testét. Ugy állott a legény előtt, mint egy szent kép.

— Hát tudod még, hogy én is élek? Mit akarsz tőlem? — kérdezte szomorúan.

A legény egy pillanatra megzavarodott; de aztán meglátta a leány kezét és ezt felelte:

— Csak annyit, hogy holnap délelőtt vedd től az ünneplődöt. Bejelentjük a házasságunkat. Elgyősz?

— El. A világ végére is elmegyek, ha te is ott leszl! — mondta a leány és besurrant

Gábor hazament. Lefeküdt. Hanyatt feküdt az ágyon. A hó bevilágított a szobába. Az apja és az anyja aludtak. Az istállóból behallatszott a lovag dobogása.

A legény szeme előtt soha nem látott, furcsa alakok keringőztek és a mint nézte őket, ott látta közöttük a forró cibérét fujó vén Mátót is, a májszínképű Mátónét is, a kanapén lustálkodó Honórt is. Aztán látta a nyolc csikót is, amint vágatnak a bogárosi pusztán a szürke semmiség felé... A nagy legelőöld is uszott, folydogált, mint a Maros vize és egyszer csak eluszott... A sok csiribiri kép lassanként sűrű ködtehlővé gomolyodott össze és a felhőből szelíd leányarc mosolygott feléje: az Iloné.

— Hát így is jól van — gondolta a legény; aztán mikor a kakas hajnalit kuorékolt, a fel felé fordulva dörmögte:

— Voltaképpen így van jól — és elaludt.

ságu, kézzel szedett, szakszerűen csomagolt áru 450, b) nemes csemegefajták, egészséges, másodosztályú nagyságú, kézzel szedett, szakszerűen csomagolt áru 320, c) közönséges fajták, szokványú 200, birs (almaalakú és körtealakú) 240, gesztenye: a) nagyobb szemű 60—100 darab 1 kg.-ra 300, b) kisebb szemű 100 darabnál több 1 kg.-ra 180, dió: a) vidéken 540, b) Budapesten 570, dióbél 2150, mogyoró 350 fillér.

A fűszerek maximálása. Az Arvizsgáló Bizottság a fűszerekről részére a következőkben állapította meg az egyes fűszer- és gyarmatarúfélék árát: babérlevél (dekánként) 5 fillér, egész bors 260 fillér, törött bors 270 fillér, hosszú bors 120 fillér, egész fahéj 240 fillér, törött fahéj 260 fillér, egész gyömbér 70 fillér, törött gyömbér 80 fillér, magyar kömény 40 fillér, hollandi kömény 48 fillér, egész szegfűbors 98 fillér, törött szegfűbors 110 fillér, egész szegfűszeg 110 fillér, szerecsendió 70 fillér, szerecsendióvirág 110 fillér, vanília 16 korona, szegfűmag 10 fillér, mazsola 34 fillér, csokoládé 84 fillér, kakaópor 120 fillér, tea 140 fillér.

A szesz.

Szabad a kisüstön való szeszfőzés. A Welles-kormány egyik legtöbb kifogást okozó rendelete, a kisüstön való szeszfőzés eltávolítása volt. Az állam jóvedelmének szaporítása céljából Popovics Sándor akkori pénzügyminiszter kitalálta, hogy a kisüstön való szeszfőzés az államot pénzügyileg megkárosítja és fentartása az adózási politika szempontjából nem kívánatos. Több millió adójóvedelmet várt Popovics Sándor rendeletétől, nem számolva azzal, hogy milliókra menő kárt okoz a gazdatársadalomnak azzal, hogy a kisgazdaságban termelt szilva és más gyümölcsfélék szeszfőzésre való felhasználását megtiltotta. Ezenfelül Szerényi volt kereskedelmi miniszter a nagyobb nyomaték kedvéért a hadiérdek védelme alatt a kisgazdák rézüstjeit pedig elrekviráltatta. Popovics miniszter a rendelet idején a szeszfőzést egy szeszfőző központra bízta. A kormány a minap minisztertanácson foglalkozott Szende pénzügyminiszternek azzal az előterjesztésével, hogy a Popovics-féle rendeletet eltörli és a kisüstön való szeszfőzést újból megengedje. A minisztertanács a pénzügyminiszter előterjesztését tudomásul vette.

A szeszfőzői tanfolyam elmaradt. Mánt ismeretes, a »Fructus« és az Erjedéstani Allomás igazgatósága f. hó 18—30-ig őrlajtotta a nedűk idején szeszfőző és gyümölcsfeldolgozó tanfolyamot megtartani. A rendkívüli viszonyok folytán a jelentkezett, illetve előjegyzett hallgatók közül mindössze négyen (fele részben budapestiek) jelentek meg s így a tanfolyamot megnyitni nem volt érdemes.

Császfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első-rangú kénes hévízi gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtaknak, főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgőgyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országoserte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV kerület, Váci-u. (Piaristálpalotája) a Magyar Agrár- és Járdekbank R.-t. fiókja. -- Központi iroda: Budapest, Nádor-u. 16

Érdekes hírek.

A kormány nagy szanatóriumot épít. A kormány elhatározta, hogy a nagy kórházhiány megszüntetésére és a magán-sanatóriumok türeltlen uzsorájának letörésére a fővárosban lizeer-ágyas polgári szanatóriumot építet. Az építés munkáját legközelebb megkezdik.

100 millió kárt okoztak a vasúti fosztogatások. A magyar vasutak biztonságát október hó utolsó és november hó első napjaiban nagy mértékben veszélyeztetették fegyelmellen katonasapatok és összeverődött csöcselék támadásai. Budapest környékén, de az ország más vidékein is vasuti vonatokat támadtak meg, azokat teljesen kifosztották, sőt olyan tárgyakat, amelyeket elvinni nem tudták, megsemmisítettek. A forradalmi állapotok következtében napok teltek el, amíg az államhatalom ezeket a rablásokat legalább részben meg tudta akadályozni. Az elrablott és megsemmisített áruk értéke több 100 millió koronát tesz ki és a károsodást, sajnos, a szállító közönségnek kell viselnie, mert a leírt események olyan erőhatalom jellegével bírnak, amelyeket megakadályozni vagy elhárítani, a fuvarozótól elvárható legnagyobb gondosság mellett sem lehetett.

Az ingatlan és ingó földe erős korlátozása. A birtokpolitikai ankét minapi tárgyalásán Kunfi Zsigmond népjóléti miniszter is felszólalt, felhívásával azt hangsúlyozta, hogy a forradalom eredménye a földkérdésnek a felvetődése és azt úgy kell megoldani, hogy a birtok és a földtulajdonosok az országban megváltozzék. A következménye az legyen, hogy a szegényebbek jobb módra jussanak, még pedig azok gazdaságának rovására, akik eddig nagy jólétben éltek. A megváltás tehát nem történhetik úgy, hogy a volt tulajdonosok semmi hátrányt ne szenvedjenek. Természetes következménye a kormány birtokpolitikai álláspontjának, hogy ne csak a földbirtokra és az ingatlan tőkére, hanem minden más vagyona is vonatkozzék a radikális birtokváltás. A szocialisták nem akarják a tulajdonosok kérdését felvetni, mert enélkül is elképzelhető az ingatlan és ingó földe erős korlátozása.

Pénzügyi betétek szaporodása. A fővárosi pénzügyzeteknél az utóbbi időkben rendkívüli módon felzaporodtak a betétek. Ez mindenesetre arra mutat, hogy a bankjegyek teaurálása már megszűnt és otthon nem halmoznak fel bankjegyeket. A betétek szaporodása azonban arra is visszavezethető, hogy széles néprétegek és különösen a tehetősebbek igyekeznek pénzzé tenni vagyonukat és a veszélyeztetett magyar területekről is Budapestre hozzák a készpénzt és itt helyezik el a bankokban. Amde ez a nagy betétszaporodás a pénzügyzetek üzleti forgalmában nem igen érvényesülhet, mert az intézetek új üzletektől tartózkodnak és a vállalkozási kedvük is szárnyát szegi a bizonytalan közgazdasági helyzet.

Új tarifaemelés a Máv.-nál. Vázsonyi Jenő, a Magyar Államvasutak elnökgazdátja, meg-

bizta a kereskedelmi főosztályt, hogy a jövedelmek csökkenését új tarifaemelésekkel és a még meglévő kedvezmények megszüntetésével ellensúlyozza, illetve eziránt megfelelő javaslatokat terjesszen elő.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító, Ferdinánd Bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

Főszerkesztő: Gyököcssy Endre dr.

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sör

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben söreink kitűnő minőségét.

LITTKE L.

pezsgőbörgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg ö császári és királyi fensége, Salva-tor Lipót ó cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGÓFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC”, „FORENLAND” (savanykás), „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélkül)

Az Első Magyar Részvény-Serfőződe közgyűlése.

Az Első Magyar Részvény-Serfőződe november 19-én tartotta Kunz Jenő dr. elnökle alatt rendes közgyűlést, melyen elfogadták az igazgatóság jelentését és a nyereség felosztására vonatkozó javaslatokat, amelyek szerint a részvényeseknek részvényenként 300 koronát fizetnek ki. Az igazgatóságba újra megválasztották Glück Frigyes urat. A szelvényeket a Magyar Országos Központi Takarékpénztár már november hó 20-tól kezdve beváltja.

Központon, két vasutállomás között, jömeneteli

vendéglő

szobákkal, teljes berendezéssel 14000 tót és magyar lakossal bíró községben

eladó.

Ertekezni lehet a tulajdonosnál
Miskoj János, Tótkomlós.

Szálloda, vendéglő vagy kávéház könyvelését, adózásának, közköltségeinek és egyéb kiadásainak ellenőrzését vállalja szakértő. Cim a kiadóhivatalban.

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

BENKŐ ÉS POLLÁK

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

Hitelek-kölcsönök
nyújtása

Szálloda-, vendéglő-, kávéház és az összes szakma-beli üzletek adás-vételét közvetítő irodája

Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

Hitelek-kölcsönök
nyújtása

Eyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Emésztés: elősegítő
nyálkoldó
savközsömörítő

MATTONI
GISSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIAS
SAVANYUVIZE.

**K
O
R
M
I
N**

A CITROMZAMATHAK

KORMINANEVE

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ,
LIMONÁDÉ ES
EGYÉBB HŰSÍTŐHÖZ

Kg.-KÉNT **30** KORONA

TEAFIX TEAZAMAT

1 KAVÉS KANAL 1 PÖHAR VIZHEZ ELEGEN DÓZ

Kg.-KÉNT **35** KORONA

ECZETSÁVPOTLÓ

15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

Kg.-KÉNT **40** KORONA

KORMIN VÁLLALAT

BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.
TELEFON **166-05.**

**K
O
R
M
I
N**

IPARSÓ

fagylalt, jegeskávé, hideg készítmények előállításánál a jég szóráására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden tevélyegységet és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdézőkördésre díjmentesen nyújt. A Magyar Királyi Söjvédék Vezérigynöksége Budapest, V. ker. Vilmos császár-út 32. szám.

Igen jömenetelű, elsőrendű
budai vendéglő eladó.

Reflektánsok kéretnek címüket eddigi működésükkel „Szakember” jelígerre a lap kiadóhivatalába juttatni.

Alapított 1830.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halnaggykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapesten

Telefon: József 45-94. Sürgönycim: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kivittl márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kösör, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Ha eladó vendéglője,
szállodája, vagy kávé-
háza van, ha venni
óhajt, hi-desse ezt a

VENDEGLŐSÖK

LAPJA-ban.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzde évi gyártó képessége **1.000.000 hl.**

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyalföld jégverem: Telefon 115-86. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Kölsőgyásberényi-út 11. Telefon: József 56-96 és József 56-38. Palack-sörrendelés Budapestre és vidékre X. Kölső Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

